

Đào tạo trực tuyến E-learning, giảng viên cũng có thể quản lý học viên một cách dễ dàng nhờ chức năng cập nhật trạng thái học tập trên hệ thống phần mềm. Ảnh minh họa

MỘT SỐ YÊU CẦU CƠ BẢN TRONG XÂY DỰNG VÀ ỨNG DỤNG BÀI GIẢNG TRỰC TUYẾN E-LEARNING ĐỂ ĐÀO TẠO, BỒI DƯỠNG CÁN BỘ CÔNG ĐOÀN

TS. LÊ MẠNH HÙNG

Hiệu trưởng Trường Đại học Công đoàn

Để thực hiện Nghị quyết số 02/NQ-TW ngày 12/6/2021 của Bộ Chính trị về “Đổi mới tổ chức và hoạt động Công đoàn Việt Nam trong tình hình mới”, Ban Chấp hành Tổng LĐLĐ Việt Nam đã ban hành Chương trình hành động số 01/CT-TLĐ ngày 20/7/2021. Ở bài viết dưới đây, tác giả đề cập một số yêu cầu cơ bản trong xây dựng và ứng dụng bài giảng trực tuyến E-learning của “Đề án xây dựng hệ thống đào tạo, bồi dưỡng trực tuyến E-learning trong hệ thống công đoàn” nhằm đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn (CBCĐ), góp phần thiết thực thực hiện Chương trình hành động nói trên.

1. Sự cần thiết phải xây dựng bài giảng E-learning trong đào tạo, bồi dưỡng CBCĐ

Không thể phủ nhận rất nhiều lợi ích khác nhau mà E-learning mang lại cho cả giảng viên và học viên. Sử dụng hệ thống đào tạo trực tuyến, CBCĐ có thể tham gia vào bài giảng ở bất

kỳ đâu, bất cứ khi nào. Thay vì phải di chuyển hàng trăm km bằng phương tiện máy bay, tàu hỏa, ô tô (trong khi đó đa số CBCĐ cơ sở thực hiện công việc chuyên môn là chính) để đến các lớp học offline truyền thống vào đúng giờ, CBCĐ có thể ngồi ở nhà, hoặc tranh thủ giờ nghỉ thuận tiện cho việc học trực tuyến tham gia vào lớp học. Điều này giúp CBCĐ tiết kiệm được thời gian, chi phí đi

Lớp tập huấn sử dụng phần mềm quản lý đoàn viên cho 60 cán bộ công đoàn cơ sở Khối trường học do Liên đoàn Lao động huyện Phù Ninh (Phủ Thọ) tổ chức. Ảnh: N.H

lại; chủ động sắp xếp thời gian tham gia học tập, tạo được sự thoải mái đối với bản thân khi được học cùng giảng viên chất lượng cao.

Nhờ có hệ thống đào tạo trực tuyến E-learning, giảng viên cũng có thể quản lý học viên một cách dễ dàng nhờ chức năng cập nhật trạng thái học tập trên hệ thống phần mềm. Giảng viên cũng tiếp nhận kịp thời các ý kiến phản hồi, thắc mắc của học viên qua hệ thống để giải đáp chi tiết.

Nhờ những hình ảnh sinh động của bài giảng thông qua các video hay slide được xây dựng một cách hấp dẫn, cũng như ví dụ thực tế được giảng viên đưa ra, CBCĐ có thể dễ dàng tiếp thu kiến thức mới không thua kém gì so với các lớp học offline truyền thống.

CBCĐ còn có thể lựa chọn giảng viên mà họ cảm thấy phù hợp để dễ dàng tiếp thu bài học hơn. Hệ thống đào tạo trực tuyến E-learning phù hợp với bất kỳ ai bởi nhiều cấp độ bài giảng khác nhau, không phân biệt tuổi tác và trình độ.

E-learning giúp mở các lớp học không hạn chế số lượng và không

phụ thuộc vào lịch trình của giảng viên hay các phòng ban. Quy trình mở lớp học được tối ưu và triển khai nhanh chóng hơn rất nhiều.

E-learning giúp tiết kiệm được những khoản chi rất lớn cho không gian học, in ấn tài liệu. Thay vào đó, các đơn vị giáo dục sẽ chỉ cần bỏ ra một khoản tiền cho việc sản xuất bài giảng hầu như chỉ một lần và có thể tái sử dụng.

Giảng dạy trực tuyến đang là xu thế chung của thời đại. Phương pháp này cũng phù hợp với Đề án chuyển đổi số của Công đoàn Việt Nam giai đoạn 2021-2025, hướng đến 2030.

2. Quy trình và điều kiện xây dựng, ứng dụng bài giảng E-learning vào đào tạo, bồi dưỡng CBCĐ

Để thực hiện có hiệu quả xây dựng bài giảng E-learning, cần phải nắm rõ quy trình thực hiện

và chuẩn bị các điều kiện cơ bản sau:

2.1. Quy trình xây dựng bài giảng E-learning

Hệ thống bài giảng E-learning được kế và xây dựng theo quy trình sau:

a. Phân tích: Để thiết kế và xây dựng được hệ thống E-learning đáp ứng yêu cầu của CBCĐ, trước hết cần nghiên cứu phân tích nhu cầu của CBCĐ, từ đó xây nội dung khóa học phù hợp. Cấu trúc của hệ thống phải xác định rõ cần có những phần cụ thể như: Đăng kí học, tự kiểm tra đánh giá, các khóa học, thư viện, diễn đàn thảo luận, thông tin...

b. Thiết kế: Khi thiết kế hệ thống cần quan tâm đến mục tiêu, tiến trình của các khóa học. Trong quá trình thiết kế cần chú trọng tích hợp, kết nối hệ thống E-learning với nguồn tài nguyên mở, học liệu điện tử, những website sẵn có trên mạng Internet. Nội dung trong mỗi bài giảng có thể tích hợp của văn bản, hình ảnh, âm thanh, video, multimedia, blog, games,...

c. Xây dựng hệ thống: Phần xây dựng hệ thống là sự kết hợp giữa chuyên gia giáo dục, giảng viên và những nhà chuyên môn về công nghệ thông tin, E-learning có đủ khả năng để xây dựng được hệ thống theo đúng thiết kế của chuyên gia giáo dục. Nội dung được xây dựng từ bài giảng lý thuyết, các bài tập, video minh họa,... phù hợp với mục tiêu, nội dung đã đề ra trước đó.

d. Thử nghiệm: Sau khi xây dựng xong hệ thống E-learning cần thử nghiệm. Trước hết cần thử nghiệm trên phạm vi hẹp để đánh giá các chức năng và tính ổn định của hệ thống. Nếu hệ thống chạy ổn định, các chức năng hoạt động tốt theo thiết kế thì chuyển sang giai đoạn thử nghiệm diện rộng hơn.

e. Đánh giá: Sau khi thử nghiệm trên diện rộng, cần có nghiên cứu đánh giá ban đầu về hệ thống. Nếu hệ thống đạt được các yêu cầu, mục tiêu đặt ra khi thiết kế xây dựng thì triển khai ứng dụng vào thực tiễn. Ngược lại, chưa đáp ứng được thì cần phân tích, chỉnh sửa lại từ phân tích, thiết kế hệ thống theo quy trình nêu trên.

2.2. Các điều kiện cơ bản để xây dựng và ứng dụng bài giảng E-learning

a) Nguồn lực cho E-learning – Con người

Có ba đối tượng sẽ tham gia học tập với những vai trò khác nhau. Cụ thể:

Lễ Ký kết thỏa thuận hợp tác đào tạo bồi dưỡng cán bộ công đoàn giữa Trường Đại học Công đoàn với Liên đoàn Lao động tỉnh Điện Biên.

Thứ nhất, người quản trị: là người có trách nhiệm quản trị toàn bộ hệ thống quản lý học tập với các chức năng như tạo lập khóa học, phân quyền cho giảng viên, cấp phát tài khoản người dùng, thiết lập môi trường, trợ giúp người dạy và người học về công nghệ... Người này cần nắm vững chương trình đào tạo, nghiệp vụ quản lý đào tạo, có kỹ năng tốt về công nghệ thông tin nói chung, về quản trị hệ thống quản lý học tập nói riêng. Do đó, cần tổ chức các buổi tập huấn đối với từng đối tượng: cán bộ quản trị hệ thống, cán bộ quản lý giáo dục để có thể điều hành hệ thống thành thạo và phải được trang bị các kiến thức sâu, rộng để chủ động xử lý các sự cố xảy ra.

Thứ hai, giảng viên: là nhân tố chính trong việc cung cấp các khóa học trên hệ thống quản lý học tập. Ngoài các hoạt động học tập, các học liệu đã được thiết kế theo kịch bản sư phạm định trước theo hướng mô phỏng các hoạt động học tập của hình thức dạy học để

giúp người học tự lực trong học tập, người dạy cũng cần thao tác trực tiếp với các chức năng của hệ thống quản lý học tập trong việc định hướng kế hoạch học tập, thông báo, đánh giá, chỉ dẫn, trợ giúp người học một cách thường xuyên và kịp thời. Để thành công trong một khóa học E-learning thì giảng viên không những phải phát triển những kỹ năng sư phạm mới mà còn phải tiếp thu những kỹ năng: (i) Sự thành thạo về sư phạm; (ii) Khả năng quản lý; (iii) Khả năng về kỹ thuật.

Thứ ba, CBCĐ: đây là nhân vật trung tâm của quá trình dạy học dựa trên E-learning. Các khóa học cần được thiết kế theo định hướng lấy CBCĐ làm trung tâm. Khi tham gia học tập, CBCĐ sẽ thực hiện các hoạt động học tập đã được thiết kế theo kịch bản sư phạm để tự lực, chủ động khám phá tri thức, kỹ năng của khóa học. Bên cạnh đó, CBCĐ cũng thường xuyên nhận được các thông tin chỉ dẫn, giúp đỡ khi gặp khó khăn hay cùng nhau thảo luận,

Cần có cơ chế chính sách, đầu tư để xây dựng và triển khai ứng dụng E-learning trong đào tạo, bồi dưỡng cán bộ công đoàn. Trong ảnh, trao Chứng chỉ tốt nghiệp cho các học viên là cán bộ công đoàn do Liên đoàn Lao động tỉnh Tiền Giang và Trường Đại học Tôn Đức Thắng phối hợp tổ chức.

chia sẻ thông qua chức năng hợp tác trên mạng. Để tham gia các Khóa học E-learning, ngoài việc phải trang bị đầy đủ các phương tiện cần thiết như: máy tính có kết nối internet, các tài liệu, giáo trình..., CBCĐ cần có kỹ năng sử dụng máy tính và tính tự giác, chủ động học tập.

b) Hạ tầng công nghệ thông tin

(i) Phần cứng

- *Web Server*: làm web hosting, cung cấp các dịch vụ truy cập qua web và thực hiện phân chia, chuyển hướng các kết nối truy cập hệ thống.

- *Database Server*: thực hiện quản trị và lưu trữ dữ liệu về các dịch vụ E-learning. Database Server còn cung cấp dịch vụ truy xuất dữ liệu hệ thống và tự động thực hiện lịch backup dữ liệu, đồng thời đồng bộ hóa dữ liệu với Database Server của các nhà cung cấp khác.

- *Tape Backup*: Thực hiện sao lưu cơ sở dữ liệu dịch vụ, dữ liệu multimedia dùng cho việc lưu trữ, phòng tránh lỗi hệ thống.

- *Router*: Làm Internet Gateway của hệ thống.
- *Firewall*: Làm bức tường lửa bảo vệ hệ thống chống lại các truy cập không hợp lệ.

- *Switch*: Làm đầu kết nối cho hệ thống server và phòng soạn bài giảng, phòng quản trị hệ thống. Để phục vụ cho giảng dạy và đạo tạo E-learning, hệ thống đã sẵn sàng cho bổ sung, nâng cấp thêm: Content Server, Authoring Server, Mail Server, Load Balancing,... Tuy nhiên, để giảng dạy E-learning cần phải có các công cụ thiết kế bài giảng điện tử như máy tính, máy ảnh, máy quay phim, máy ghi âm và các thiết bị ngoại vi như speaker, microphone... để hỗ trợ thiết kế, xây dựng bài giảng.

(ii) Phần mềm

Trên máy chủ cũng như máy trạm cần cài đặt các phần mềm sau: Hệ thống quản lý nội dung học tập LCMS: cho phép giảng viên và phòng xây dựng chương trình cùng hợp tác để tạo ra nội dung bài giảng điện tử. Hệ thống quản lý học tập LMS: là giao diện chính cho học viên học tập cũng

như phòng quản lý đào tạo quản lý việc học của học viên. Hiện nay, các phần mềm chuyên dụng để hỗ trợ thiết kế, xây dựng bài giảng, hệ thống học liệu E-learning cũng rất phong phú như Adobe Presenter, Lecture Maker, hay iSpring Presenter; các phần mềm tiện ích: đồ họa, xử lý âm thanh, video, xử lý ảnh, hiệu ứng chuyển động...

Tóm lại, công nghệ E-learning mở ra một khả năng tương tác tối đa giữa giảng viên và học viên, đồng thời cho phép khai thác nguồn thông tin vô tận. Tuy nhiên, để thực hiện có hiệu quả, cần đáp ứng điều kiện cần và đủ, trong đó Tổng Liên đoàn cần có cơ chế chính sách, đầu tư để xây dựng và triển khai ứng dụng E-learning trong đào tạo, bồi dưỡng CBCĐ; các đơn vị được Tổng Liên đoàn giao nhiệm vụ phải vào việc một cách quyết liệt với tổng thể các giải pháp đồng bộ, chắc chắn, công tác đào tạo, bồi dưỡng CBCĐ trong thời gian tới sẽ thay đổi diện mạo, góp phần thực hiện thắng lợi nhiệm vụ của Tổng LĐLĐ Việt Nam trong tình hình mới. □